

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 35.000 Mk.
Z odnośnieniem do domu 45.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 45.000 Mk.
Zagranicą 90.000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 2.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. mk. 2.000.
Nekrologi 2.000 mk. zwyczajnie 1.000 mk.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI.
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 od 2—6 po pol.

№ 197 (7532)

Sobota, dnia 1 Września 1923 r

Rok XXXI

Sala Towarzystwa Muzycznego w Kaliszu.

W sobotę, dnia 1 września r. b. o godzinie 8-30 wieczorem odbędzie się

KONCERT

Witolda JODKO

profesora solisty na cytrze, teatrów Cesarskich w Moskwie i Wiedniu, przy współudziale

Michała ARDATOWA Mikołaja RUK

(BARYTON) artysty oper Włoskich i Rosyjskich (TENOR) artysty opery Kijowskiej
Program zawiera utwory klasyczne i operowe, oraz duety z oper. Szczegóły w programach.
Bilety są do nabycia w cukierni W. p. Mayera, a w dzień koncertu od godz. 7 wieczorem
przy wejściu na salę. Początek o godzinie 8 i pół wieczorem. 605.

Lola Krausówna Leon Działowski

KALISZ

WIDAWA

zareczeni w sierpniu 1923 roku.

Dr. med. E. Rozentel

choroby wewnętrzne i dzieci.

Plac KILIŃSKIEGO 2.

Przyjmuje od 10—11 i od 3—5 po pol.

1396

Nowy wybór towarów

na sezon jesienny i zimowy oraz wszelki asortyment materiałów
letnich posiadaSklep Fabryczny
Fabryki Sukna w Opatówku

dawniej Fiedlera Sp. Akc.

sprzedaje hurtowo i detalicznie PO CENACH FABRYCZNYCH.

Ulica Kościelna w Opatówku.

Budynek Fabryczny.

1391

Dentysta

Wolpe-Bampert

przyjmuje od 10 do 7 wiecz.

Stary Rynek № 17. I piętro.

1639

TELEGRAMY.

Wojna Włosko-Grecka?

RZYM 31. Mussolini przesłał posłowi włoskiemu w Atenach polecenie złożenia rządowi greckiemu następującej noty w sprawie wymorowania misji włoskiej w Albanii. Rząd włoski stwierdza, że materialna i moralna odpowiedzialność za mord spada na rząd grecki i żąda co następuje: 1. Rząd grecki musi uroczyście przeprosić rząd włoski, a to w ten sposób, że najwyższy oficer grecki złoży na ręce posła włoskiego w Atenach deklarację gabinetu greckiego. 2. W katedrze katolickiej w Atenach ma być odprawione nabożeństwo żałobne za wymordowanych. 3. Fladze greckiej ma być oddana cześć, a to w ten sposób, że sztandar włoski zostanie wywieszony na flocie greckiej w porcie Pireus. Po wywieszeniu jego eskadra włoska, która specjalnie w tym celu tam przyjedzie da 21 strzałów armatnich a wówczas flota grecka odda chorągwi włoskiej honory. 4. Rząd grecki ma zarządzić najsurowsze śledztwo i wysłać na miejsce mordu komisję w której uczestniczyć będzie delegat włoski. 5. Zabójcy będą ukarani śmiercią. 6. Rząd grecki zapłaci odszkodowania 50 milionów lirów. 7. W czasie pogrzebu zamordowanych armia grecka odda honory wojskowe. Żądanie 4 i 5 muszą być spełnione w 5 dni po przyjęciu tych warunków przez rząd grecki.

Włochy domagają się odpowiedzi w jaknajkrótszym czasie. Przypomina to notę austriacką wystosowaną w r. 1914 do Serbji po zamorowaniu austriackiego następcy tronu.

WIEDEN 31. „Neue Freie Presse“ donosi z Trjestu: Wczoraj wieczorem wielki tłum demonstrantów spalił na Placu Wolności sztandar grecki demonstranci zdemolowali kawiarnię, od wiedzianą przez greków. Wśród okrzyków przeciwko Grecji, udano się do greckiego kościoła i greckiej szkoły i zerwano tam kilka tablic z napisami greckimi, które wrzucono do morza. Ka-

rabinierzy przywrócili porządek Przed konsulem grecki ustawiono silne patrole.

PARYŻ 31. Dzienniki paryskie jednomyślnie potępiają zbrodnię popełnioną na oficerach delegacji włoskiej w Albanii. Charge d'affaires francuski w Rzymie złożył Mussoliniemu kondolencję.

RZYM 31. Poselstwo albańskie w Rzymie podaje, iż wiadomość o zamordowaniu członków włoskiej delegacji granicznej wywołała w całej Albanii wstrząsające wrażenie. Albania widzi w ofiarach zbrodni męczenników za sprawę narodową. Zbrodnia nie mogła być spełnioną przez Albańczyków.

Pancerniki włoskie już pod Atenami.

RZYM 31. W nocy z wtorku na środę eskadra floty włoskiej odbywająca doroczne manewry wojenne na wodach Tarentu otrzymała rozkaz przerwania manewrów i oczekiwania w pełnym bojowym pogotowiu na dalsze rozporządzenia. W 2 godziny potem nadszedł rozkaz wysłania 12 statków wojennych bezpośrednio pod Preus, który jest portem Aten. Statki natychmiast wyruszyły w drogę. We środę po południu statki znajdowały się już na wodach pirenejskich.

W Jugosławiji popłoch.

BELGRAD 31. W Belgradzie wiadomości o akcji włoskiej przeciwko Grecji wywołały piorunujące wrażenie. Żaden z dzienników serbskich nie przypuszcza, aby wystąpienie Włoch skierowane było wyłącznie przeciwko Grecji. Dzienniki zaznaczają, że Serbja w żadnym razie nie może pozwolić na zdruzgotanie Grecji przez Włochy, co oznaczałoby koniec istnienia Jugosławii.

slawji. Półoficjalna „Polityka“ oświadcza, że „jeżeli celem wystąpienia, które przewyższa nawet notę austriacką wysłaną po zamachu w Sarajewie, jest wypróbowaniem wytrzymałości na sztych nerwów to odnośne czynniki będą musiały się przekonać, że wytrzymałość ta posiada jednak pewne granice“.

Nowy Bank w Warszawie.

WARSZAWA 31. W Warszawie powstaje nowy bank pod nazwą „Bank eksporterów“. Kapitał zakładowy wynosi 10 miliardów marek polskich. W zamierzeniach banku będzie eksportowanie drzewa i zboża. Założyciele jego są w kontakcie z poważnymi bankami angielskimi i francuskimi.

Konferencja ze Stinnesem.

BERLIN 31. Jak donoszą we willi Ludendorffa odbyła się konferencja ze Stinnesem (juniozem) w sprawie reparacyjnej.

Przyjazd kanclerza Seipla do Warszawy.

WARSZAWA 31. Ostatecznie termin przyjazdu do Warszawy austriackiego kanclerza Seipla ustanowiony został na 16 września br. W dniu dzisiejszym minister spraw zagranicznych Seyda odbył w tej sprawie konferencję z posłem austriackim w Warszawie.

Kowel samodzielną jednostką administracyjną

WARSZAWA 31. Donoszą, że Kowel na Wołyniu zostanie z dniem 1 września wydzielone ze związku powiatu kowelskiego i zamienione na samodzielną jednostkę administracyjną, z prezydentem na czele.

Dyslokacja floty angielskiej.

LONDYN 31. Jak donosi „Daily Chronicle“ angielski minister marynarki uda się w październiku na Morze Śródziemne, aby na Malcie i Gibraltarze wydać zarządzenie w związku z przeniesieniem części floty angielskiej wojennej z morza Północnego na morze Śródziemne.

Demonstracyjny strajk na kolejkach dojazdowych.

WARSZAWA 31. Dn. 29 b. w godzinach popołudniowych wybuchł strajk na wszystkich kolejkach dojazdowych jako demonstracja mająca na celu poparcie żądań ekonomicznych pracow-

ników kolejek. Delegacja pracowników zażądała od dyrekcji wypłacenia 32 proc. dodatku drożyznianego, licząc od całej pensji miesięcznej, podczas gdy dyrekcja zajęła stanowisko liczenia procentu tego od połowy pensji.

Wobec wznowienia przez strony pertraktacji strajk demonstracyjny przerwano i po kilku godzinach ruch na kolejkach został przywrócony.

Dalsze aresztowania komunistów.

WARSZAWA 31. Dnia 28 bm. aresztowane zostały następujące osoby, oskarżone o działalność komunistyczną: Icek Zawoźnik (Dzika 6), Władysław Daczkowski (Smocza 8), Stefan Zarzycki (Niska 67), Lejbek Herszlich (w sprawie Kom. Centr. Zw. Młodz. Komun.) Stanisław Kozłowski, Józef Denda i Switezianka Denda Czerniakowska 206) pozatem oskarżony o szpiegostwo Zygmunt Łukoński (Czerniakowska 131). U osób wyżej wymienionych w czasie rewizji znaleziono w większej ilości literaturę komunistyczną i inne kompromitujące dokumenty.

Bosel -- Korfanty -- Morgan.

BERLIN 31. „Berliner Boersen Zeitung“ publikuje następującą depeszę własną z Warszawy, datowaną z dnia 28 sierpnia: „Omawiany już plan polskiej pożyczki z banku Morgana przybierze obecnie formę ustawy. Rada ministrów powzięła własny projekt pożyczki. Również rokowania Korfanteo z austriackim finansistą Boslem w sprawie finansowej polskiego przemysłu rozwijają się w dalszym ciągu. Bosel w tych dniach przybywa do Warszawy głównie w celu zapewnienia dostawy górnośląskiego węgla dla Austrii“.

Walka z lichwą.

WARSZAWA 31. Min. spr. wewnętrznych p. Kiernik, wydał do władz administracyjnych pierwszej instancji polecenie, aby największą ilość spraw o lichwę towarową załatwiały doraznie w własnym zakresie działania, a do sądów odsyłać tylko te, co do których ustawy wymagają odpowiedniego zastrzeżenia. Równocześnie polecił władzom administracyjnym, ażeby przesyłały rekursy i sprzeciwy przeciw wyrokom swoim w sprawach o lichwę do władz wyższych bezwzględnie do 3 dni, a województwom polecił, aby sprawy te załatwiały do dni 7.

Duży skarb w rękach policji

KRAKOW 31. Policja krakowska przytrzymała Wolfa Freilicha przy którym znaleziono złote przedmioty jak: rękę złotą, ozdobę kielicha pochodzące z kościołów, nadto obrączki ślubne z następującymi napisami: 14I. 1918 Teodor Berlach, E. T. 1813, Innja (napis ruski) 27/IX. 1906 E. Gerdes, 28/VI. 1905 Ewa, nadto 5 sznurków pereł, papierośnicę złotą i 2 srebrne.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	249000
Londyn	1.133000
Niemcy	002.63
Paryż	14275
Szwajcaria	44950

Jak będziemy płacić podatek majątkowy?

Od dnia 10 listopada do 10 grudnia br. odbywać się będzie — jak wiadomo — ściąganie podatku majątkowego, mającego uzdrowić finansy Rzeczypospolitej. Na razie czynione są w tym kierunku przygotowania, polegające na ustaleniu sposobu obliczenia podatku i określenia wartości przedmiotów, podlegających podatkowi. Wchodzą tu w grę najpierw:

Posiadłości gruntowe poza obrębem miast. Grunta będą podzielone na klasy ich jakości w poszczególnych okręgach, na które znów podzielone są państwa. Budynki pozamiejskie i inwentarz gospodarstw rolnych szacowany będzie na 10 proc. wartości gruntów. Ubytek wartości majątku, poczynszy od 20 proc., a powstały wskutek wojny, będzie odliczony przy szacowaniu majątkowym.

Majątek przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, których wartość obliczy się na podstawie ksiąg, przyczem majątek w budynkach, maszynach, narzędziach, jak również w środkach komunikacji, wreszcie urządzeniu biur, będzie przewalutowany według terminu ich na-

bycia. Papiery wartościowe i waluty zagraniczne będą przewalutowane według przeciętnego kursu lub rachunku z czerwca 1923.

Projekt ustawy wspomina dalej, że inne kategorie majątku unormowane w stopniu według wartości we frankach złotych, ustalić ma w najbliższym czasie minister skarbu.

Podatek ten według ułożonej dla niego skali wynosić będzie (obliczenie w złotych frankach) od 3000—4500=1,2 proc., od 10.000—60.000 2 i 3 =, od 150.000—180.000—4 proc., od 480.000—600.000=525 pro., od 200.000—3000000=7 proc.; w tym stosunku ułożone są dalsze pozycje wspomnianej tabeli. Dla ułatwienia spłat tego podatku podzielono go na 6 równych rat półrocznych. Podatek ten ma przynieść w sumie 125 milionów franków i w razie, gdyby po wymierzeniu go i ściąganiu w całym państwie, zabrakło do wspomnianej wyżej kwoty—podwyższy się każdemu podatnikowi dotychczasowa stawka w stosunku do braku w ogólnej sumie. Ustalenie stanu i wartości majątku oraz wymiar podatku oznaczają komisje szacunkowe powołane z grona płatników.

W terminie do 31 grudnia br. mają zarządy miejskie i magistraty sporządzić spis osób, posiadających majątek podlegający opodatkowaniu, które znów w ciągu stycznia roku przyszłego oddać mają wypełnione formularze z zeznaniem prawdziwym stanu majątku. Na podstawie tych zeznań władza podatkowa ustali zaliczkę na pierwszy rok wysokości półrocznej raty podatkowej. Na poczet tej zaliczki winni płatnicy od 10 listopada do 10 grudnia 1923 r. uiszczyć:

Płacący od 150000—600.000 mk. rocznie podatku gruntowego i budynkowego, jednokrotną pełną kwotę tego podatku, przypadającą za pierwsze półrocze 1923 r., płacący od 600000—1000000 mk., dwukrotną; płacący zaś ponad 1000000 mk., trzykrotną sumę, w ten sam sposób obliczoną.

Płatnicy podatku przemysłowego uiszczyć mają od przedsiębiorstw większych, tj. pierwszych 6-ciu kategorii—dwukrotną kwotę podatku przemysłowego za pierwsze półrocze 1923 podobnie od przedsiębiorstw handlow. pierwszych dwóch kategorii oraz jednokrotną od samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, zaś 6-krotną pełną roczną kwotę podatku obrotowego, przypadającego za rok 1923 płatniczy tego podatku w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Terminy płatności rat przypadają: pierwszej raty w czasie od 15 kwietnia do 15 maja 1924 roku, drugiej w listopadzie 1924 r., pozostałych czterech rat w czerwcu i grudniu drugiego i trzeciego roku okresu wymiarowego.

Podatek majątkowy można spłacać w markach polskich według kursu franka, w obcych walutach, dalej w listach zastawnych, długoterminowych obligacjach pierwszeństwa spłacalnych w ciągu 10 lat. Na spłatę raty może płatnik zaciągnąć dług, z zabezpieczeniem na swej nieruchomości, lecz całą sumę stąd uzyskaną, musi wnieść do kasy skarbowej. Suma podatku majątkowego, przypadającego od płatnika, korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokożenia z całego majątku nieruchomości tegoż płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi.

Wrazie niemożności ściągnięcia podatku majątkowego z opieszalego podatnika, może minister skarbu obciążyć jego nieruchomość pożyczką w listach zastawnych, opiewających na franki złote.

Ulgi mają jedynie kamienicznicy nie posiadający innych dochodów oprócz czynszów, tej ulgi udzielić może dyrektor Izby obrachunkowej — wszystkich innych jedynie minister skarbu.

Sny o potędze.

Mikołaj Mikołajewicz czeka na moment.

Przedstawiciele cesarskiej Rosji, grupują się na emigracji, za punkt koncentracji działań obrawszy Paryż, przygotowują tu „wyprawę krzyżową“ na bolszewików. Naczelną dowództwo, nad nieistniejącą zresztą jeszcze armją, objął generalissimus rosyjski z czasów wielkiej wojny, stryj ostatniego cara, Mikołaj Mikołajewicz. On trzymając wszystkie nici działań politycznych i dyplomatycznych w swym ręku komunikuje, się z Rosją przyjmując emisariuszy, kłórczy, jako dawni wyżsi oficerowie carscy, kontakt z ojczyzną i szerokiemi kołami monarchistów rosyjskich mu umożliwiając.

Mikołaj Mikołajewicz jest jeszcze dziś w Rosji popularny, — a popularność tę zdobył sobie ongiś niebawala bezwzględnością dla wszystkich, dystansując wszystkie azjatycko — kałmuckie zwierzęce charakterystyki z Radką Dimitrijewiczem na czele.

Sypać kontrwały z ludźmi a Przemysł wziąć — zapowiedziane owemu Radce, tętni dziś jeszcze w uszach carskich stupajków, i budzi grozę, cześć, uwieśnienie i wiarę w wielkość cesarskiego rycerza.

Jednym z tych, którzy go w ostatnich czasach odwieźli był b. generał kozacki Bogajewski, który mu wiernopoddanicze hołdy przywiózł od kozaków, pragnących wojny z bolszewikami.

„Wierność kozaków dla Romanowych wzrusza mnie głęboko i w odpowiednim momencie skorzystam chętnie z ich pomocy dla ratowania Rosji.“

Proszę powiedzieć kozakom że gotów jestem całą duszą służyć Rosji, w walce zrzucenia jarzma bolszewickiego, — jednakże jestem wrogiem jakiegokolwiek interwencji obcych państw. Rosja musi powstać o własnych siłach, a ludność musi się jasno zadeklarować czy chce wskrzeszenia monarchizmu. Wówczas powołam wiernych carom kozaków i zdecyduje się objąć naczelną dowództwo. Wierzę, że chwila ta nadejdzie rychło.

Wyprawa krzyżowa przeciw bolszewikom musi jednak, tak być zorganizowana, aby z góry gwarantowała pomyślny skutek kampanji. Głównym zadaniem naszym na teraz jest pozyskanie najszerszych mas dla naszych idei, i zebranie potrzebnych środków, aby plany nasze mogły być przeprowadzone.“

Krótko, lecz jasno i dobitnie: krwiożerczemu bastardowi niedawno jeszcze panującej hałastry zachciało się tronu, a ciemny muzyk deklaruje się utorować doń drogę własnym życiem.

KRONIKA.

Miejscowa.

— PROGRAM KONKURSÓW HIPPICZNYCH I WYSCIGÓW KONNYCH w dniu 9 br. na łęgu Tynieckim z okazji pobytu Prezydenta Rzeczypospolitej w Kaliszu.

1. Bieg z płotami oficerski—dystans 1800 mtr. dla koni, które w tym roku nie brały pierwszej nagrody—bez wyrównania wagi.

3 nagrody honorowe.

22. Military — Cz. II (podofic. 25 pap.).

3. Bieg z płotami gentelmeński — dystans 2,200 mtr. — dla wszystkich koni — bez wyrównania wagi.

3 nagrody honorowe.

4. Konkurs oficerski ciężki — 12 przeszkód—1,20 mtr. wysokości do 3 mtr. szerokości.

3 nagrody honorowe.

5. Steeple-chaise — dystans 2,000 mtr.—8 przeszkód — dla wszystkich koni — bez wyrównania wagi.

3 nagrody honorowe.

6. Kadryl wykonany przez szeregowych 25 p.a.p.

7. Bieg płaski gentelmeński—dystans 1,800 mtr.—dla wszystkich koni bez wyrównania wagi.

3 nagrody honorowe.

8. Bieg myśliwski gentelmeński — dystans 6 — 8 klm. za mastrem.

3 nagrody honorowe.

9. Konkurs powozów — (ocena exterioru i powożenia).

2 nagrody honorowe.

Zgłoszenia koni do dnia 1.9 br. do adjutantury 25 pap., koszary Nowy-Swiat. Od konia i każdego biegu: 50,000 mk., po 1 br. podwójnie. Dla koni zamiejscowych stajnie do dyspozycji od dnia 5.9 br. Stawki od zgłoszenia powozów: za każdy zaprzęg 100,000 mk. Polskiego Towarzystwa Hodowli Koni.

Czysty dochód na cele sportowe i kulturalno-oświatowe pułku.

KOMITET

Ofic. Koła Sportowego 25 p. a. p.

O ile nam wiadomo już się zapisało kilku sportsmienów z poznańskiego i dziwi nas, że okolica Kalisza tak mało interesuje się tym pięknym sportem.

— Z KOLA DRAMATYCZNEGO PRZY RE-SURSIE OBYWATELSKIEJ.

W drugim dniu Zjazdu byłych wychowanców szkół średnich kaliskich Koło Dramatyczne rozpoczyna swój drugi sezon wystawieniem scen z „Nocy listopadowej“. Próby pod kierunkiem reżyserskim p. prof. Wł. Zarneckiego dobiegają już końca.

Przedstawienie Koła Dramatycznego niewątpliwie ściągnie do sali Stow. Rzemieśl. Chrz. miejscową publiczność, przewidziana jest również o przedstawienie obecności uczestników Zjazdu. Bilety są już do nabycia w cukierni W-go Mayera.

— PODWYŻSZENIE TARYFY POCZTOWO TELEGRAFICZNEJ

Nowa podwyższona taryfa pocztowo-telegraficzna wchodzi w życie z dn. 1 września rb., z wyjątkiem opłat kwartalnych, co do których podwyższa zastosowana będzie od 1 października. Opłaty za czasopisma uiszczone do końca bieżącego kwartału (lipiec, sierpień, wrzesień), na leży uważać za uiszczone należycie i nie wolno z tytułu podwyżki taryf pobierać żadnych dopłat. Podwyższa się granicę podanej wartości

listów wartościowych i paczek do 5 milionów mk. Dopuszcza się przekazy pocztowe i telegraficzne do 5 milionów mk. na jeden przekaz. No we opłaty telefoniczne obowiązują od 1 września rb., z wyjątkiem opłat abonamentowych, które obowiązują od 1 października.

Według nowej taryfy list wagi 250 gram, w obrocie miejscowym i list wagi 20 gr. w obrocie zamiejscowym będą kosztowały 1000 mk., karta pocztowa 500 mk., najmniej 10.000 mk.; telegramy prasowe opłacane będą o 50 proc. niżej. Adresy umówione w Warszawie i Łodzi 40.000 mk. w innych miastach 30.000 mk. kwartalnie. Opłata za rozmowę telefoniczną 3 minutową w zaletności od przestrzeni 3.000, 6000, 9000 itd.

— KONCERT WITOLDA JODKO, dziś w sobotę 1 września w Towarzystwie Muzycznym zapowiada się nadzwyczaj interesująco. Prześliczny i nadzwyczaj melodyjny instrument cytra w palcach mistrza wzbudza zawsze zachwyt ogólny. Panu Jodko sekundować będą dwaj wybitni śpiewacy artyści. Ardatow.—baryton i Ruk — tenor. Program koncertu jest niezwykle interesujący.

— KRADZIEŻ NA TARGU.

Podczas wtorkowego targu ze straganu Szlumpera Abrama została skradziona jedna sztuka płótna białego wartości 900,000 mk.

— WZROST DROŻYZNY za drugą połowę sierpnia wynosi 37,25 na artykuły spożywcze.

— ZYDOWSKIE KOŁO STUDENTÓW.

Powstało w Kaliszu Kal. Koło studentów żydów. Zarząd stanowią studenci Buczanek, Buki, Głanternik, Nürnberg i Szell.

— Z IGRZYSK SPORTOWYCH.

Wczoraj t.j. dn. 30 b.m. odbyły się w Nowym Parku pierwsze rozgrywki tenisowe z następującym wynikiem L. Szrajer contra Br. Kaufman: 6-0; 6-2; na korzyść L. Szrajera oraz J. Dreszer contra J. Gcdlewski: 6-2; 6-2; na korzyść Dreszera J. Sedziował H. Mamroth.

Dziwić się należy, iż turniej ten ciekawy i dla Kalisza niezwykle, nie ściaga tak licznej publiczności jak się tego można było spodziewać.

Dalsze rozgrywki dzisiaj oraz jutro o godz. 4 po poł.

— W SPRAWIE ZALICZENIA SZEREGOWYM POPRZEDNIEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

W uzupełnieniu rozkazu Min. Spr. Wojskowych z dn. 16 czerwca rb. Min. Spraw Wojskowych w rozkazie swym z dn. 2 sierpnia rb. w przedmiocie wyjaśnienia co do kompetencji zaliczenia szeregowym poprzedniej służby wojskowej komunikuje, że w wypadkach niemożności obliczenia przez powiatowe komendy uzupełnień czasu służby szeregowym, powołanym powtórnie, celem dostąpienia okresu przewidzianego w art. 6, względnie 87 tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, ze względu na brak adnotacji o przebiegu poprzedniej służby w arkuszach ewidencyjnych, należy zażądać od poszczególnych szeregowych dowodów, stwierdzających ich poprzednią służbę, względnie podania przez nich nazwisk oficerów, b. zwierzchników, którzyby mogli zaświadczyć o poprzednio odbytej służbie interesowanych szeregowych.

W razie gdy szeregowi nie są w stanie przedłożyć jakichkolwiek dokumentów lub podać nazwisk oficerów b. przełożonych, należy spisać protokół i uzupełnić dane w arkuszach ewidencyjnych i na podstawie tych zeznań urlopować, o ile są kł temu przewidziane ustawowo lub w myśl rozkazów określone warunki.

— W SPRAWIE PŁATNOŚCI RATY PODWYŻSZONYCH PODATKÓW GRUNTOWYCH.

Termin płatności pierwszej raty podwyższonych podatków gruntowych, podymnego oraz progresywnego podatku wyznaczony został przez Min. skarbu do dnia 15 września rb. po upływie którego kasy skarbowe będą doliczać procent za zwłokę.

Również podaje do wiadomości publicznej, że skutkiem spadku kursu waluty markowej, Min. skarbu podwyższyło drugą ratę (drugą połowę) powyższych podatków przez wskaźnik mnożny 1.7.

Właściciele zatem gruntów jeśli zechcą uniknąć podwyżki przypadającej skarbowi od nich podatków w drugiej racie, która nie została jeszcze ogłoszona mogą wpłacać do kas skarbowych jednorazowo całkowitą należność skarbową.

— STRAZNICA ZACHODNIA.

Ukazał się nr. 6 „Strażnicy Zachodniej“, miesięcznika poświęconego sprawom kresów zachodnich. Miejsce wstępne zajmuje artykuł, ostatni z całego szeregu, o „prawach mniejszości niemieckiej“ wytrawnego pióra p. Kazimierza Kierskiego, Autor, znany i ceniony znawca problematu mniejszościowego, a zwłaszcza jego strony prawnopolitycznej, łącząc w swej pracy przedstawienie teoretycznego zakresu uprawnień naszej mniejszości niemieckiej z podaniem taktycznego stanu jej położenia, wykazuje, że wszelkie skargi niemieckie na rzekome wyłączenie ich praw ze strony rządu polskiego są dosłownie bezpodstawne. Co więcej, autor z niezbitą argumentacją

dowodzi, że traktat o ochronie mniejszości narodowych w Polsce wytworzył w praktyce stan uprzywilejowania tychże mniejszości na niekorzyść ludności polskiej. Stan, którego utrzymać nie można, do którego zmiany rząd polski musi dążyć za pomocą starań o przeprowadzenie zmian potrzebnych w traktacie o ochronie mniejszości narodowych. O stosunkach narodowościowych w b. dzielnicy pruskiej informuje czytelnika praca p. Tadeusza Szallńskiego p. t. „Struktura narodowościowa wsi poznańskiej i pomorskiej“. Jest ona cennym uzupełnieniem dawniejszych prac tegoż autora o „Statystyce ludności b. dzielnicy pruskiej“ oraz W. Borowskiego o „Polskości miast b. dzielnicy pruskiej“ i tworzy wespół z niemi całokształt odbijający wiernie stan ludności na naszych ziemiach zachodnich. W działach „życia politycznego“ i „ekonomicznego“ znajdziemy artykuły i informacje, poświęcone aktualnej polskiej polityce kresowej: „O wydaleniu Niemców... optantów“, „O polskie dusze“, Wyrok trybunału rozjemczego w sprawie likwidacji własności niemieckiej“, Z życia gospodarczego Polski Zachodniej“. Ciekawy przyczynek dla zrozumienia niemieckiej ekspansyjności i poznania jej metod stanowią artykuły o „Rzemiośle polskiem i niemieckim w W. Ks. Poznańskim“, „Na marginesie bojowej literatury niemieckiej“ oraz przedewszystkiem szkic pastora duńskiego Thade Petersena o „Prześladowaniu kościoła duńskiego w Szleswiku Północnym. Ze szczególnym uznaniem podnieść należy, że redakcja „Strażnicy Zachodniej“ umieściła pracę tego przedstawiciela narodu duńskiego, który, równie jak my przez długie lata walczyć musiał i dzisiaj jeszcze musi z naporem niemieckim.

Bogatą treść zeszytu dopełnia przegląd prasy niemieckiej w Rzeczypospolitej i Rzeszy Niemieckiej oraz notatki bibliograficzne, w których omawia się „Kresy Zachodnie“ nowe pismo polskie w Chodzieży, oraz wydawnictwo „Instytutu Zachodnio-Słowiańskiego przy Uniwersytecie Poznańskim“ p. t. „Slavia Occidentalis“.

„Strażnicę Zachodnią“ nabyć można w każdej księgarni, lub wprost w administracji (Poznań, św. Marcina 40. pok. 24) Cena zeszytu 6-go wynosi 8000 mkp. abonament na 3 ćwierćrocze 50.000 mkp.

Z całej Polski.

— ZBIOROWE WYCIECZKI NA TARGI WSCHODNIE.

W ostatnich dniach wpłynęły liczne zapowiedzi zbiorowych wycieczek z zagranicy i z kraju na III Targi Wschodnie. Poselstwo polskie w Brukseli zapowiedziało na otwarcie III Targów Wsch. przybycie delegacji kupiectwa belgijskiego w liczbie 12 członków. Równocześnie został Zarząd Targów Wsch. oficjalnie zawiadomiony przez Towarzystwo Przyjaciół Francji we Lwowie, że na dniach 7—10 września przyjeżdża na Targi wycieczka francuska profesorów i studentów w liczbie 80 osób.

Z pośród licznie zgłaszających się z prośbą o kwatery polskie wycieczek z prowincji wyróżnia się 45 uczestników liczącą grupą wycieczkową z Grodzka zorganizowaną staraniem grodzieckiego Tow. Kopalni Węgla i Zakładów Przemysłowych.

— EMIGRACJA DO ARGENTYNY.

Warszawskie biura okrętowe, przewożące emigrantów z Polski do Ameryki Południowej, otrzymały zawiadomienie, że na mocy rozporządzenia rządu argentyńskiego, od emigrantów udających się do tej republiki na osiedlenie, wymagane są świadectwa moralności, wystawiane przez policję, sądy lub starostwa, oraz świadectwa o zdrowej umysłowości i zdolności do pracy.

— NOWE LEGITYMACJE DLA WETERANÓW.

W związku z wejściem w życie z dniem 30 września rb. instrukcji wojskowej o legitymacjach, otrzymają weterani dowody osobiste. Uczestnikom powstań narodowych z r. 1831, 1848, 1863, zamieszkałym na terenie okręgu korpusu warszawskiego wystawiane będą legitymacje za zgłoszeniem się osobiście u szefa oddziału 5 sztabu korpusu, za okazaniem legitymacji starej i zawiadomienia M. S. Wojsk o uznaniu za weterana oraz, za opłatą 3.000 mk., bądź też na zapotrzebowanie pisemne, przesłane za pośrednictwem M. S. Wojsk. dep. 7

— NARODZINY „DJABŁA“.

W ubiegłym miesiącu głucho okolice Porzecza w Pińszczyźnie napeliła sensacyjna wiadomość o narodzinach „djabła“. (Istotnie w zdumienie wprowadził fakt przyjsca na świat potwora od kłaczy w majątku Porzecze, i inteligenta, który już dawno wziął rozbrat ze światem baśni. Potwór, który się narodził, miał wygląd następujący: tułów był zupełnie podobny do konia, dalej szedł tułów z szyją bez przednich nóg, zakończenie tułowia przedstawiało coś w rodzaju głowy; szczeka dolna silnie rozwinięta i wysunięta naprzód, a górna zupełnie nie rozwinięta i zadarta do góry. Na miejscu czoła widniało duże jedno oko. Potwór żył i gdyby nie nieogledne usmierzenie 5 strzałami dopiero tego dziwoląga, świat naukowy prawdopodobnie miałby ciekawe pole do badania w dziedzinie genetyki, była to jakaś dziwna mutacja względnie powikłania embriologiczne. Okolice Porzecza były ta wieścią tak zelektryzowane, że urządziły pielgrzymki do Porzecza na narodziny „djabła“. Policja słuchając wersji, że została usmierzona istota żyjąca, podobna (!) do człowieka. — sporządziła protokół. Ale sam fakt, że matką dziwoląga była kłacz — kazał się domyślać policji, że potwór nic wspólnego nie miał z człowieczeństwem.

Ze świata.

— JAK ZAMORDOWANO KOMISJĘ WŁOSKĄ W ALBANII.

Sekretarz generalny międzysojuszniczej komisji wojskowej do ustalenia granicy grecko-albańskiej, kapitan armii francuskiej de L'Imperani wysłał do konferencji ambasadorów następującą depezę: Zbrodni na osobach generała Tellini, lekarza majora Corti, porucznika Bonacini szofera Farreti i tłumacza Craveri dokonano dn. 27 b.m. o godz. 9-ej na drodze z Janiny do Santa Duamanta w pobliżu wzgórza 470, na którym znajduje się graniczny posterunek grecki, w miejscu, gdzie droga przechodzi przez wąski las. W kilka minut po przejeździe delegata albańskiego, który jechał przed delegacją włoską, zauważono na drodze zwalone drzewo, co zmusiło automobil, wiozący misję włoską, do zwolnienia biegu, a następnie do zatrzymania się. Wówczas rozległy się strzały. Sąsiedni posterunek grecki strzelał 30 do 40 wystrzałów. Lekarz major Corti został zabity w wozie, 4-ej inni pasażerowie wysiedli z automobilu, lecz zanim uszli kilka kroków padli ugodzeni strzałami. Gen. Tellini zdołał przebiec jeszcze około 20-tu mtr. Ciało jego znaleziono w przydrożnym rowie. Grecki pułkownik Botradi, który jechał w dużej odległości za delegacją włoską, przybył na miejsce wypadku, gdy już wszystko było skończone i napastnicy uciekli.

— NADEŚLANE.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę Sz. Pana o pomieszczenie w poczytnym piśmie Jego następujących kilka słów:

W artykule „Gaz. Kaliskiej“, z dn. 29 bm. pod tytułem: „Otwarcie kąpieli miejskich w Kaliszu“ zaznaczono, że po sprzedaniu kąpieli przy Banku Ziemi Kaliskiej na rozbiórkę Kalisz, nie licząc zakładu hydropatycznego, pozostał zupełnie bez tego higienicznego środka“.

Otóż wzmianka ta nie jest zgodną z rzeczywistością, gdyż od listopada 1911 r. do dnia dzisiejszego Kalisz posiada zakład kąpielowy pn. „Kąpiele ludowe“, prowadzony przez oddział kaliski Tow. Higienicznego w gmachu, będącym własnością tego Tow. przy ul. Kopernika (dawnej Towarowej) Nr. 11.

Budując ten gmach, Tow. Hyg. miało na celu polepszenie warunków sanitarnych w naszym mieście przez uprzystępnienie kąpieli dla ludności mniej zamożnej. Dążąc do tego celu, Towarzystwo wyznaczało możliwie najniższe ceny kąpieli, wydawało kąpiele bezpłatnie dzieciom szkół i ochron, oraz ludziom najbardziejym. Prowadzenie tego zakładu, zwłaszcza w dobie obecnej, połączone jest z ciąglem borykaniem się z wielkimi trudnościami i przeciwnościami i pomimo to ani na chwilę przerywane nie było.

Dla informacji dodaje, że kąpiele ludowe, posiadające ośm waniennatryski. Tow. Hyg. prowadzić będzie inadał, jak dotąd, i że kąpiele są czynne w piątki i soboty przez cały dzień.

Z poważaniem

F. BRUSNICKI, prezes Tow. Hyg. Kalisz, 29.8—23 r.

1449

Węgiel

Dąbrowiecki i Górnosławski

z głębokich kopalń

**CEMENT, WAPNO, TEKSTURĘ
SMOŁOWCOWĄ (Papę),
SMOŁĘ DACHOWĄ,
NAWOZY SZTUCZNE**

i drut kolczasty

dostarcza terminowo i najtaniej

Tow. Handlowe

„Paliwo“

KALISZ, Aleja Józefiny Nr. 9,
(w gmachu Banku Ziemi Kaliskiej.)

REDAKCJA i ADMINISTRACJA „GAZETY KALISKIEJ”

przeniesioną została w dniu 17 sierpnia r. b. do gmachu frontowego
Aleja Józefiny Nr. 1, i mieści się w sklepie na parterze.

1632

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY.
NAJPOCZYTTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
GLYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, red-
gowany żywo i interesująco, mając świetnie zor-
ganizowaną służbę informacji

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr. 117.

BIURO - PRZEMYSŁOWO - HANDLOWE

KUKSZ i WANĀKOWICZ, egz. od 1863 roku
otworzyło oddział w Kaliszu przy ul. Wrocławskiej 35 i prowadzi
DZIAŁ TECHNICZNY.

Dostawa wszelkich artykułów technicznych,
rur, łączników, narzędzi i t.p. — Dostarcza
kompletne urządzenia fabryk i zakładów
ceramicznych, żywnościowych, farmaceutycz-
nych, chemicznych, drzewnych, i t.p., loko-
mobile etc.

DZIAŁ WZÓKIENNICZY. Manufaktura — skup i sprzedaż wełny owczej.

DZIAŁ OGÓLNY. Artykuły kuchenne — Herbata.

Dostawa natychmiast ze składów po cenach fabrycznych:
manufaktury, naczyń emaljowanych, rur, gwoździ, herbaty.
1692

2 Numery Naftowe Tygodnika Dostaw

Na wzór specjalnych numerów Tygodnika dostaw a to:
Numeru Żelaznego
Numeru Drzewnego
Numeru Budowlanego
wydany w lipcu b. r.

2 Numery Naftowe
Tygodnika Dostaw

których zdaniem będzie: *znajomienie wszystkich dziel-
nic Polski z Małopolskim Przemysłem Naftowym.*
Jednocześnie temuż przemysłowi przedstawiony
będzie całościowo wszystkich źródeł zaopatrzenia jego
potrzeb w granicach Polski.

Ogłoszenia, opisy, monografie, notatki i t. p. do po-
wyższych numerów przyjmuje nasza Administracja oraz
wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce po cenach naszej
taryfy normalnej.

Wydawnictwo Tygodnika Dostaw
we Lwowie.

1274

Przyjmuję **stołowników** na
smaczne i pożywne

UBIADY

po cenach przystępnych
Ul. Podgórze 10 m. 3. I piętro.
1735

Zginał paszport

wydany przez Urząd gminy
Tokary na imię Wawrzyńca
Graczyka. 1740

Zginał tymczasowy dowód
osobisty wydany w Warszawie
na imię Reissa Rochlin, oraz
inne ważne dokumenty na ta-
kież imię. 1739

Potrzebny

zdolny mechanik

do motoru **Deutcha**. Wiado-
mość: Asnyka 67. 1738

Do sprzedania

Piekarnia 1722

czynna z całkowitem urządze-
niem i lokalem.
Wiadomość w składzie mater-
jałów piśmiennych M. Rappak,
Kalisz, ul. Wrocławska 28.

Firanki i kapy

w najnowszych modelach
na sprzedaż po cenach
przystępnych. Dogodne wa-
runki. Ul. Piaskowa 5 m. 10
III piętro. 1672

DOM

murowany, piętrowy w któ-
rym mieści się piekarnia
i warsztat rzeźniczy
sprzedam ew. zamienię z
dopłatą na gospod. rolne.
Wiadomość: „Sklep gmin-
ny” w Opatówku. 1711

Z dniem 13 lipca b. r. złączyliśmy nasze biuro w
jedno wspólne pod nazwą:

„BRZEZINSKI i GMIROWSKI”

biuro architektoniczno - budowlane w Kaliszu ul.
Wrocławska №13. II piętro w domu p. Szymta i
przyjmujemy nadal wszelkie roboty w zakresie
architektury i budownictwa.

Wykonujemy **projekty** jak: Domy mieszkal-
ne, zabudowania fabryczne, dwory, wille, pałace, bu-
dynki rządowe, szkoły, teatry, kinematografy, bu-
dynki bankowe, pomniki, pawilony, architektury
wnętrza i t. p.; kierujemy robotami budowlanymi
podczas budowy, załatwiamy wszelkie formalnoś-
ci celem osiągnięcia pożyczki budowlanej.

Przeprowadzamy ekspertyzy, oraz szacowania
realności fachowo i sumiennie.

Franciszek Brzezinski i Władysław Gmurowski
1424 architekci.

Inż. S. PORADOWSKI

KALISZ, ul. Tad. Kościuszki 20, telef. № 62.

Posiada na składzie:

maszyny i motory elektryczne Tow. Akc. „GANZ” w Buda-
peszcie i inne, przewodniki wszelkich przekroji Tow. Akc.
„KABEL” w Warszawie, oraz wszelkie artykuły dla instalacji
elektrycznych.

Dostarcza szybko postawy wałcowe i walce z utwardzonego
żeliwa znanej fabryki „Gaz & Co” Tow. Akc. w Budapeszcie,
**silniki Diesla, pompy odśrodkowe i agregaty
benzynowe.**

Oferty na żądanie 1402

Dn. 29 sierpnia od godz. 4 do 7 pp. rozpoczyna za-
pisy nowowstępujących i dawnych uczniów

Szkoła Anieli Otrębskiej na Piaskowej 17

(oddział freblowski i klasy przygotowawcze: elemen-
tarna, przedwstępna i wstępna).

Przyjmuje się dzieci od lat 4 do 10. — Nauka z
uwzględnieniem indywidualności dziecka. — Początek
lekcji 4 września o godz. 9 rano. 1684